УДК 004:005.922:377 (477)

Лєснікова М. В.
кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, начальник відділу статистики і аналітики професійної освіти ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, conversat95@gmail.com

Мельник С. В.
кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач сектору дослідження якості освіти та забезпечення ринку праці ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, s.melnik@iea.gov.ua

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІСНУЮЧОЇ СТАТИСТИЧНОЇ ЗВІТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ) ОСВІТІ

Анотація. *У статті розроблено методологічні засади удосконалення існуючої статистичної звітності у професійній (професійно-технічній) освіті. Виокремлено об'єкт статистичного вивчення, систему професійної (професійно-технічної) освіти, процес передачі статистичних даних. Надано перелік удосконалених статистичних показників, який повинен бути включений до Інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» (ІТС ДІСО).*

Ключові слова: *освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, статистика професійної (професійно-технічної) освіти, об'єкт статистичного вивчення, система професійної (професійно-технічної) освіти, користувач статистичної інформації, статистичний показник.*

Табл. 1. Літ. 8.

JEL classification: I21, I28.

Освіта – результат засвоєння особистістю певної системи наукових знань, практичних умінь і навичок і пов'язаного з ними того чи іншого рівня розвитку її розумово-пізнавальної і творчої діяльності, а також морально-естетичної культури, які у своїй сукупності визначають соціальне обличчя та індивідуальну своєрідність цієї особистості [1]. Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави [2]. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на

© Лєснікова М. В., Мельник С. В., 2018

ції основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян за для забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Право на освіту задекларованe у ст. 53 Конституції України, Європейській конвенції про захист прав людини та основних свобод, Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права та інших національних та міжнародних правових актах.

Важливим джерелом інформації про заклади освіти є державна статистична звітність, яка містить інформацію про стан роботи закладу освіти та його структурних підрозділів, чисельність, склад та рух учнів, слухачів, студентів; професійну підготовку педагогічних працівників та період їх роботи; дані про матеріально-технічне забезпечення та фінансові показники діяльності акладу освіти.

Питання освітньої статистики, зокрема статистики професійної (професійно-технічної) освіти, висвітлено, на жаль, в достатньо невеликій кількості наукових публікацій, серед яких можна виокремити праці В. Ковтунця [3], Chi Zhang [4], F. Rauner [5].

В Україні державну політику в галузі освіти визначає Верховна Рада відповідно до Конституції України і здійснюють органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Для оцінки ефективності політики у цій галузі здійснюється державний контроль за діяльністю закладів освіти, що надають освітні послуги за різними освітніми рівнями (ступенями освіти). Відповідно, національна статистика освіти забезпечує потреби міжнародного та національного моніторингу розвитку цієї галузі.

Мета статті – розробка методологічних засад удосконалення існуючої статистичної звітності у професійній (професійно-технічній) освіті.

Вагомою підставою для розробки методологічних засад удосконалення існуючої статистичної звітності у професійній (професійно-технічній) освіті є:

– достатня нормативно-законодавча база: Закони України «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Концепція «Нова українська школа», проект Закону «Про професійну освіту»;

– зацікавленість та підтримка уряду в модернізації освітнього середовища закладів професійної освіти, завдяки чому створено 50 сучасних навчально-практичних центрів та в процесі створення ще 50 таких центрів різного галузевого спрямування;

– підтримка та участь бізнесу в цьому процесі в рамках задоволення економічної потреби у кваліфікованих кадрах та соціальної відповідальності;

– достатній досвід співпраці та підтримку Європейського фонду освіти з питань реформування професійної освіти і навчання;

– значна кількість закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що динамічно розвиваються та прагнуть прогресивних змін;

– велика кількість застарілих форм статистичної звітності.

Основні методологічні засади удосконалення існуючої статистичної звітності у професійній (професійно-технічній) освіті полягають в удосконаленні існуючої системи збирання, обробки, зведення та надання статистичної інформації щодо

професійної (професійно-технічної) освіти.

У ст. 72, Закону України «Про освіту» зазначено, що освітня статистика включає статистичні дані центрального органу виконавчої влади у сфері статистики про систему освіти і ринок праці; статистичні дані, отримані шляхом оброблення деперсоналізованої інформації про здобувачів освіти; статистичну інформацію, отримана за результатами моніторингових досліджень якості освіти; статистичні показники, що відображають стан системи освіти [2]. Центральний орган виконавчої влади у сфері статистики здійснює збір первинної статистичної інформації у сфері освіти та її оброблення. Перелік показників, порядок збору та методика оброблення статистичної інформації у сфері освіти узгоджуються з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Деперсоналізовані статистичні дані розміщуються в мережі Інтернет для вільного доступу у форматі, зручному для копіювання та оброблення.

Центральним органом виконавчої влади у галузі освіти в Україні є Міністерство освіти і науки України.

Відповідно виділяють: статистику загальної середньої освіти, статистику професійної (професійно-технічної) освіти та статистику вищої освіти.

Об'єктом статистичного вивчення даної статті є система професійної (професійно-технічної) освіти.

Система професійної (професійно-технічної) освіти – складається з закладів професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форм власності та підпорядкування, що проводять діяльність у галузі професійної (професійно-технічної) освіти, навчально-методичних, науково-методичних, наукових, навчально-виробничих, навчально-комерційних, видавничо-поліграфічних, культурно-освітніх, фізкультурно-оздоровчих, обчислювальних та інших підприємств, установ, організацій та органів управління ними, що здійснюють або забезпечують підготовку кваліфікованих робітників.

В статистиці мережа закладів професійної (професійно-технічної) освіти досліджується за наступним переліком.

За типами:

– центр професійної освіти;

– професійний ліцей;

– регіональний багатопрофільний центр професійної освіти;

– професійний коледж та інші.

За підпорядкуванням:

• професійні (професійно-технічні) заклади освіти, підпорядковані МОН, в тому числі:

– навчальні центри при кримінально-виконавчих установах закритого типу, професійні училища соціальної реабілітації та професійно-технічні училища при спеціальних виховних установах;

– заклади професійної (професійно-технічної) освіти, що є структурними підрозділами закладів вищої освіти;

– заклади освіти інших типів, що надають професійну (професійно-технічну) освіту;

• професійні (професійно-технічні) заклади освіти, підпорядковані іншим центральних органам виконавчої влади.

За рівнями професійної (професійно-технічної) освіти та освітніми кваліфікаціями:

– перший (початковий) рівень професійної освіти, освітня кваліфікація – робітник, ІІ рівень Національної рамки кваліфікацій (НРК);

– другий (базовий) рівень професійної освіти, освітня кваліфікація – кваліфікований робітник, ІІІ рівень НРК;

– третій (вищий) рівень професійної освіти, освітня кваліфікація – висококваліфікований робітник, IV рівень НРК;

– фахова передвища освіта, освітня кваліфікація – фахівець (молодший спеціаліст), V рівень НРК.

За видами економічної діяльності:

– сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство;

– добувна промисловість і розроблення кар'єрів;

– переробна промисловість;

– будівництво;

– оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів;

– транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;

– тимчасове розміщування й організація харчування;

– інформація та телекомунікації;

– надання інших видів послуг.

Суб'єкт управління включає:

– Міністерство освіти і науки України, департамент професійної освіти;

– Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій;

– заклади професійної (професійно-технічної) освіти.

Департамент (управління) професійної освіти здійснює роботу з аналізу, узагальнення державної та відомчої статистичної звітності, удосконалення форм статистичної звітності. Департамент професійної освіти, згідно з Положенням про Міністерство освіти і науки України, має повноваження отримувати безоплатно від міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідні для виконання покладених на нього завдань інформацію, документи і матеріали, зокрема від органів статистики – статистичні дані організації інформаційного забезпечення та статистичного обліку в галузі професійної (професійно-технічної) освіти.

Процес передачі статистичних даних відбувається за трирівневою структурою (Департамент професійної освіти Міністерства освіти і науки України, обласні департаменти (управління) освіти і науки, заклади професійної (професійно-технічної) освіти). Попередня обробка та зведення даних, що містяться в обліковій документації проводяться відповідальною особою безпосередньо у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, в результаті чого сформована статистична звітність за підписом директора надсилаються до департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій.

Таким чином, до Департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України надходять дев'ять форм статистичної звітності про професійну (професійно-технічну) освіту.

Станом на початок навчального року:

форма № 1 (профтех) – «Звіт професійно-технічного навчального закладу про підсумки роботи»

за ___ навчальний рік, затверджена наказом Держкомстату і МОН від 03.08.2000 № 259/364;

форма № 2 (профтех) «Звіт професійно-технічного навчального закладу про приймання учнів та слухачів на 1 вересня __ року» (річна), затверджена наказом Держкомстату і МОН від 03.08.2000 № 259/364;

форма № 6В (профтех) «Оперативний звіт про прийом до професійно-технічних навчальних закладів МОН на ___ навчальний рік» (відомча), затверджена наказом МОН від 23.04.1999 № 264 (річна);

форма № 7В (профтех) «Оперативний звіт про підготовку професійно-технічних навчальних закладів МОН України до __ навчального року» (відомча), затверджена наказом МОН від 23.04.1999 № 264 (піврічна) (відомча);

форма № 8В (профтех) «Звіт професійно-технічного навчального закладу МОН про професійне навчання незайнятого населення за направленням служби зайнятості за __ півріччя __ року» (піврічна) (відомча), затверджена наказом МОН від 23.04.1999 № 264.

Станом на 31 грудня календарного року:

форма № 3 (профтех) «Звіт професійно-технічного навчального закладу ,про контингент учнів та слухачів за __ календарний рік» (річна), затверджена наказом Держкомстату і МОН від 28.11.2000 № 380/560;

форма № 4 (профтех) «Звіт професійно-технічного навчального закладу сільськогосподарського та меліоративного профілів про виробничу діяльність учбових господарств за __ рік» (річна) (відомча), затверджена наказом МОН від 17.11.2000 № 537, узгоджено з Держкомстатом 27.07.2000 № 12-2-8/53;

форма № 5 (профтех) «Зведений звіт про наявність тракторів, автомобілів, сільськогосподарських та меліоративних машин у професійно-технічних навчальних закладах сільськогосподарського та меліоративного профілів станом на 1 січня __ року» (річна) (відомча), затверджена наказом МОН від 17.11.2000 № 537, узгоджено з Держкомстатом 27.07.2000 № 12-2-8/53;

форма № 1-ЗСО «Звіт про продовження навчання для здобуття повної загальної середньої освіти випускниками 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів», затверджена наказом МОН від 12.02.2007 № 119 за погодженням з Держкомстатом;

форма № 9 (профтех) «Звіт про навчально-виробниче обладнання і техніку професійно-технічних навчальних закладів МОН за __ рік» (річна) (відомча), затверджена наказом Міносвіти від 23.04.1999 № 264, узгоджено наказом Держкомстату від 27.07.1999 № 12-2-8/69.

Органи державної статистики України (Державна служба статистики України) для підготовки узагальненої інформації щодо діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти використовують такі форми звітності Міністерства освіти і науки України:

форма № 1 (профтех) – зведена «Зведений звіт про підсумки роботи професійно-технічних навчальних закладів»;

форма № 2 (профтех) – зведена «Зведений звіт про приймання учнів та слухачів до професійно-технічних навчальних закладів»;

форма № 3 (профтех) – зведена «Зведений звіт про контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів»;

форма № 1-ЗСО «Звіт про продовження навчання для здобуття повної загальної середньої освіти випускниками 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Основними статистичними публікаціями Держстату зі статистики професійної (професійно-технічної) освіти є:

– статистичний бюлетень «Загальноосвітні навчальні заклади України»;

– статистичний бюлетень «Продовження навчання та здобуття професії» [6].

Згідно з Законом України «Про державну статистику» однією з головних задач статистики є забезпечення користувачів (в особі як органів влади, так і широкого загалу) всебічною статистичною інформацією [7].

Користувач статистичних даних під час вирішення будь-якої своєї проблеми або питання визначає коло показників, що за його думкою, потенційно необхідні для її розв'язання. Потім він їх ідентифікує, розшукує, аналізує, інтерпретує, а після цього, можливо повторює частини процедур та аналізує спочатку. Кожний з наведених кроків вимагає деякої додаткової інформації про статистичні дані, тобто статистичних метаданих, а їх необхідна глибина буде, в першу чергу, залежати від знань, наявних у користувача. Тобто, різні категорії користувачів мають різні вимоги до статистичних метаданих, які визначаються цілями отримання (таблиця) [8].

Починаючи з 2000 р. внаслідок широких євроінтеграційних процесів відбувалось реформування системи професійної (професійно-технічної) освіти, оновлювалось її законодавче та нормативне забезпечення, багато уваги приділялось формуванню інформаційного забезпечення системи ПТО, як основного підґрунтя для прийняття управлінських рішень та формування ефективної системи моніторингу якості

Таблиця

Зовнішні користувачі даних зі статистики професійної (професійно-технічної) освіти

Користувачі	Мета застосування даних
Уряд, центральні органи виконавчої влади	Оцінювання, планування, прийняття управлінських рішень
Роботодавці	Аналіз тенденцій на ринку праці, прийняття ділових рішень
Стейкхолдери	Оцінювання розвитку системи професійної (професійно-технічної) освіти, мережі або окремих закладів професійної (професійно-технічної) освіти
Науково-дослідні організації	Аналіз та пояснення реальних явищ, використання для наукових досліджень
Заклади освіти	Використання у освітніх та наукових процесах
Широкий загал Політичні діячі Преса	Участь у суспільних процесах

Джерело: Пугачова М. В. Методологічні засади статистичного моніторингу ділової активності підприємств : монографія. Київ : ДП «Інформ.-анал. агенство», 2007. 535 с.

освіти. Вагомим міжнародним актом, на базі якого будуються відносини України та Європейського Союзу, є Угода про асоціацію, підписана 27 червня 2014 р. Даний документ передбачає, що система професійної (професійно-технічної) освіти в Україні має бути сумісна з потребами української економіки, а також з освітніми стандартами ЄС. Тобто Україна та ЄС працюватимуть над тим, щоб за переліком дисциплін та професій українські заклади професійної (професійно-технічної) освіти не відрізнялися від будь-якого аналогічного закладу освіти ЄС.

В свою чергу система статистичних показників системи професійної (професійно-технічної) освіти, які збираються за означеними вище формами, виявилася застарілою, виникла необхідність в її оновленні та удосконаленні. Адже, ефективність статистики професійної (професійно-технічної) освіти залежить не тільки від досконалості організаційної та функціональної структур, а й від досконалості інформаційної системи, впровадження інформаційних технологій, здатності системи адаптуватись до викликів сучасності.

Основне завдання, що постає перед державою в галузі професійної (професійно-технічної) освіти, це гармонізація потреб ринку праці з освітніми пропозиціями в сфері професійної освіти, впровадження дієвої реформи, яка перетворить професійну освіту на важливий фактор сталого економічного розвитку, створить передумови для професійної реалізації особистості, забезпечить конкурентоспроможність України на міжнародному рівні. Ці фактори викликають збільшення попиту на освітню інформацію і зумовили необхідність реформування статистики. Статистичні показники повинні забезпечити достатність статистичних даних для управління системою професійної (професійно-технічної) освіти, задоволення потреб користувачів та приєднання інформаційно системи професійної (професійно-технічної) освіти до світових інформаційних освітніх систем.

Кінцевий результат професійної (професійно-технічної) освіти – вмотивовані активні здобувачі кваліфікацій, які прагнуть неперервного професійного розвитку, самореалізації та кар'єрного зростання.

Основна діяльність системи професійної (професійно-технічної) освіти в Україні, з точки зору позиції ЄС, базується на наступних принципах, які повинні бути підтверджені статистичними доказами:

– доступність;

– привабливість та гнучкість первинної професійної (професійно-технічної) освіти;

– професійна освіта впродовж життя;

– інвестиції в професійну освіту;

– розвиток майстерності;

– актуальність на ринку праці та відповідність тенденціям зайнятості.

Загальна мета удосконалення існуючої статистичної звітності у професійній (професійно-технічній) освіті – створення нових, встановлених законодавством форм звітності, з уніфікованими комплексами статистичних показників, які системно характеризують ефективність функціонування закладів професійної (професійно-технічної) освіти та задовольняють потреби стейкхолдерів та інших зацікавлених користувачів.

Для вирішення поставленої мети необхідно дотримуватись наступних кроків:

– використання єдиної термінології;

– забезпечення оперативного доступу до статистичної інформації (створення єдиної інформаційної системи професійної (професійно-технічної) освіти);

– вилучення «застарілих», «неінформативних», дублюючих показників;

– оновлення технології збирання статистичних даних;

– удосконалення існуючої технології обробки, аналізу та розповсюдження статистичної інформації;

– оновлення існуючої технології доступу до статистичної інформації;

– формування реєстру підприємств, замовників кадрів та проведення опитування їх на предмет узгодження переліку показників.

Ефективна модель управління та фінансування професійної освіти полягає в децентралізації управління та автономії закладів професійної освіти з передачею реальних повноважень регіонам, замовникам кадрів та закладам освіти для здійснення реформаторських змін. Становлення відкритої інтегрованої інформаційної системи є необхідною умовою переходу до децентралізованої моделі управління професійною освіти на основі системи відкритих доказових даних і запровадження електронного врядування в системі освіти.

Побудова єдиного автоматизованого інформаційного середовища зі збору, обробки та верифікації даних зі статистики професійної освіти забезпечується розробкою інформаційно-статистичного блоку: статистика професійної (професійно-технічної) освіти, який включений до Інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» (ІТС ДІСО).

Оновлення системи збирання, обробки, зведення та надання статистичної інформації щодо професійної (професійно-технічної) освіти відбувається шляхом створення інформаційно-статистичного блоку: статистика професійної (професійно-технічної) освіти у ІТС ДІСО.

ІТС ДІСО – структурований, логічно завершений організаційно-технологічний комплекс серверних, програмних та автоматизованих систем, інтерфейсів сполучення комп'ютерних програм з базами даних, взаємопов'язаних в єдиному процесі управління освітніми структурами всіх рівнів підпорядкування – від закладів загальної середньої освіти до органів управління освітою. ІТС ДІСО забезпечує передавання даних, автоматизацію формування обов'язкової державної статистичної звітності та інших адміністративно-управлінських процесів на рівні органів управління освітою та їх подальшу передачу до ІТС ДІСО.

Статистику професійної (професійно-технічної) освіти буде включено до Інформаційно-телекомунікаційної системи «Державна інформаційна система освіти» за блоками:

1. Загальні відомості про заклади професійної (професійно-технічної) освіти.

Даний блок містить показники кількості педагогічних працівників, їх склад, віковий розподіл, стать; інформацію щодо наявності підвищення кваліфікації педагогічних працівників та наявності педагогічного звання. Всього 40 показників.

Також цей блок містить статистичну інформації щодо кількості навчально-матеріальних об'єктів за типами, стан комп'ютерного забезпечення закладу професійної (професійно-технічної) освіти, архітектурну доступність, кількість навчально-виробничих ділянок на підприємствах, типи машин і обладнання, загальна площа земельних угідь (100 показників).

Блок містить вартісні показники витрат на підготовку одного учня, слухача закладу професійної (професійно-технічної) освіти, відповідно до отриманої ним кваліфікації та професії (8 показників).

Блок містить фінансові показники, що характеризують прибуткову економічну діяльність (ПЕД, тис. грн) закладу професійної (професійно-технічної) освіти, зокрема розмір доходів від платних освітніх послуг, виробництва товарів у майстернях, лабораторіях, реалізації продукції рослинництва та тваринництва. Всього 4 показники.

2. Рух контингенту учнів, слухачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти протягом навчального (календарного) року.

В даний блок статистичних показників входять кількість учнів, слухачів на початок навчального (календарного) року, в тому числі кількість прийнятих, тих що вибули та кількість учнів, слухачів на кінець навчального (календарного) року), кількість прийнятих учнів, слухачів станом на 1 вересня навчального року, кількісні показники, що характеризують випуск та працевлаштування.

Статистичні показники даного блоку збираються, враховуючи рівні освіти (первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, короткострокове професійне навчання); форму навчання (денна, вечірня, навчання на робочому місці, дуальна, індивідуальна); джерело фінансування (кошти державного бюджету, кошти місцевого бюджету, контракти з підприємствами, установами, організаціями, контракти з фізичними та/або юридичними особами).

В даному блоці також міститься розподіл контингенту осіб за статтю, віком, соціальним станом, наявністю особливих освітніх потреб, отриманими професіями за Класифікатором професій України ДК 003:2010, в тому числі за професіями загальнодержавного значення тощо.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновки, що статистичні показники у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, які збираються за означеними вище формами, є застарілою, вона не задовольняє потреб користувачів, інформаційно не забезпечує потреби ринку праці в якісних статистичних даних, на підставі яких можна робити аналітичні судження та розробляти управлінські рішення, і як наслідок – потребує оновлення та удосконалення.

Створення інформаційно-статистичного блоку щодо професійної (професійно-технічної) освіти у ІТС ДІСО дозволить:

- оптимізувати статистичну звітність у сфері професійної (професійно-технічної) освіти;
- збирати, обробляти, формувати, зберігати статистичну інформацію, у сфері професійної (професійно-технічної) освіти;

• створити функціональний реєстр закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

• здійснювати аналіз кількісного та якісного складу учнів, слухачів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, педагогічних працівників, прогнозування та вироблення управлінських рішень у відповідності до державних пріоритетів реформування освіти.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення 11.05.2018).

3. *Ковтунець В. В.* Освітня статистика в Україні: стан і шляхи розвитку. Київ : Нора-друк, 2015. 32 с.

4. Chi Zhang. Statistical Sophistication of Research in Vocational Education (1991). LSU Historical Dissertations and Theses. 5219. URL: https://digitalcommons.lsu.edu/.../view content.cgi...dissthese (дата звернення 11.05.2018).

5. *Rauner F., Maclean R.* Handbook of Technical and Vocational Education and Training Research. URL: https://www.springer.com/gb/book/9781402083464 (дата звернення 12.05.2018).

6. Методологічні положення зі статистики освіти. URL: www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2011/288/288.pdf.

7. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12 (дата звернення 11.05.2018).

8. *Пугачова М. В.* Методологічні засади статистичного моніторингу ділової активності підприємств : монографія. Київ : ДП «Інформ.-анал. агенство», 2007. 535 с.

Maryna Lyesnikova, Sergii Melnyk

BASIC METHODOLOGICAL PRINCIPLES FOR IMPROVING EXISTING STATISTICAL REPORTING IN VOCATIONAL (VOCATIONAL-TECHNICAL) EDUCATION

Abstract. *The process of transferring statistical data is based on a three-tier structure (Department of Vocational Education of the Ministry of Education and Science of Ukraine, regional departments of education and science, the institution of vocational (vocational-technical) education). The preliminary collection and processing of the data contained in the accounting documentation is carried out by the person in charge directly in the vocational (vocational-technical) education institution, as a result of which the registered statistical reports are signed by the director and sent to the Regional Department of Education and Science of Regional State Administration and Kyiv City State Administration. Updating the system of collecting, processing, compiling and providing statistical information about vocational (vocational-technical) education is carried out by creating of an information and statistical unit:*

statistics of vocational (vocational-technical) education, which is part of the State Information and Telecommunication Education Management System «DISO» (Ukrainian EMIS). The authors proposed to introduce the following updated indicators in DISO: network of vocational (vocational-technical) education institutions – 24 indicators (unit of measurement – unit); the movement of the contingent of students and trainees of vocational (vocational-technical) education institutions during the academic (calendar) year – 97 indicators (unit of measurement – individual), teachers of vocational (vocational-technical) education institutions – 40 indicators (unit of measurement – individual), educational and material base – 100 indicators, the cost of teaching students and trainees of vocational (vocational-technical) education institutions – 8 indicators (unit of measurement – ths. UAH), profitable economic activity – 4 indicators (unit of measurement – ths. UAH).

Keywords: *education, vocational (vocational-technical) education, statistics of vocational (vocational-technical) education, object of statistical study, system of vocational (vocational-technical) education, statistics user, statistical indicator, EMIS.*